

До **Народна банка**
(имател на информацијата)

БАРАЊЕ

за пристап до информации од јавен карактер

Врз основа на член 4 и член 12 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер ("Службен весник на Република Македонија бр. 13/ 1.2.2006 год.), од имателот ја барам следната информација од јавен карактер:

Според кој закон, односно член од законот, односно одлука или правилник банките ги ажурираат податоците на клиентите, воедно и дали, односно каде е пропишана содржината на задолжителни податоци на клиентите?
(опис на информацијата која се бара)

Форма во која се бара информацијата:

- а) увид
- б) препис
- в) фотокопија
- ☒ - г) електронски запис
- д) друго

(се наведува бараната форма, со заокружување)

Начин на доставување на информацијата:

- а) по пошта
- б) телефон
- в) факс
- ☒ - г) е-маил
- д) друго

(се наведува бараниот начин, со заокружување)

Барател на информацијата: _____
(назив, име и презиме, адреса, тел, факс, е-маил)

Застапник / полномошник на барателот на информацијата: _____
(назив, име и презиме, адреса, тел, факс, е-маил)

(Правна поука: Барателот не е должен да ги наведе и образложи причините за барањето, но треба да наведе дека станува збор за барање за слободен пристап до информација од јавен карактер)

Во **Скопје**

Датум **27.08.2020** година

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 25 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19), на 9 септември 2020 година, советникот на гувернерот како службено лице за посредување со информации од јавен карактер, донесе

РЕШЕНИЕ

СЕ ОДОБРУВА Барањето за пристап до информации од јавен карактер од 27.08.2020 година, поднесено од

На подносителот на Барањето за пристап до информации од јавен карактер во електроснки запис му се доставуваат следните податоци:

Согласно членот 5 од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Македонија“ бр.120/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 275/19)), банките имаат обврска да преземаат мерки и дејствија за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Согласно членот 8 став 1 алинеја 3 од овој закон, банките се должни да спроведуваат анализа на клиентите, при што во членот 12 се уредува во кои случаи се спроведува анализата на клиентите.

Согласно со членот 14 од овој Закон, анализата на клиентот вклучува:

а) идентификација на клиентот и потврдување на неговиот идентитет со користење на документи, податоци и информации од сигурни и независни извори;

б) идентификација на ополномоштувачот и потврдување на неговиот идентитет со користење на документи, податоци и информации од сигурни и независни извори;

в) идентификација на вистинскиот сопственик и преземање на соодветни мерки за потврдување на неговиот идентитет, со користење на документи, податоци и информации од сигурни и независни извори со цел субјектот да е уверен дека знае кој е вистинскиот сопственик;

г) обезбедување на информации за целта и намерата на деловниот однос и

д) постојано следење на деловниот однос и на трансакциите кои се остваруваат во рамки на воспоставениот деловен однос со цел да се осигура дека овие трансакции се конзистентни со профилот на ризик и бизнисот на клиентот, а во случај кога е потребно и утврдување на изворите на средства, при што документите и податоците со кои субјектот располага мора да бидат ажурирани.

Банките ја применуваат секоја мерка од анализата на клиентот, а нејзиниот обем зависи од проценката на ризикот на клиентот.

Во членот 16 од овој Закон се уредуваат документите коишто се земаат предвид при воспоставувањето на деловниот однос, односно за идентификување и потврдување на идентитетот на клиентот физичко и правно лице.

Согласно со членот 31 став 2 од овој закон, банките имаат обврска да вршат редовна проверка и ажурирање на документите и податоците за клиентите, вистинските сопственици и ризичниот профил на клиентите со кои има воспоставено деловен однос.

Овие законски обврски за банките се доуредуваат во Одлуката за методологијата за управување со ризикот од перење пари и финансирање тероризам („Службен весник на Република Македонија„ бр.78/18 и бр.241/18). Согласно со точката 22 од оваа одлука, најмалку еднаш годишно, банката е должна да врши ажурирање на документите и податоците потребни за следење на деловниот однос со клиентите со висок ризик. За останатите клиенти, банката со интересен акт ја пропишува фреквенцијата на ажурирање, имајќи го предвид нивото на ризик од перење пари и финансирање тероризам на клиентот. При ажурирањето на клиентот, банката ги зема предвид документите и информациите кои се користат при воспоставувањето на деловниот однос со клиентот (уредени согласно со членот 16 од Законот).

Бидејќи деловен однос со банка се заснова со отворање соодветна денарска и/или девизна сметка во банка, согласно со регулативата на Народната банка од областа на девизното работење Одлуката за начинот на кој резидентите отвораат девизни сметки („Службен весник на Република Македонија“ бр.42/16 и 48/16) и Одлуката за начинот и условите за отворање и водење сметки на нерезиденти („Службен весник на Република Македонија“ бр.42/16, 48/16 и 141/16), банката е должна во соодветните договори за отворање сметка задолжително да го уреди и начинот на кој ќе се врши ажурирање на документацијата на клиентот.

Согласно член 12 од Законот за платен промет („Службен весник на Република Македонија“ бр.113/07, 22/08, 159/08, 133/09, 145/10, 35/11, 11/12, 59/12, 166/12, 170/13, 153/15, 199/15, 193/17, 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 31/2020), носителот на платниот промет, за вршење на работите во платниот промет, отвора трансакциска сметка на учесникот во платниот промет на негово писмено барање.

Исто така, согласно член 14 од Законот за платен промет, учесникот во платниот промет е должен за настанатите статусни и други промени писмено да ги извести носителите на платниот промет кај кои има трансакциска сметка најдоцна во рок од три дена од денот на донесувањето на одлуката за статусните и други промени.

Начинот и постапката за отворање и затворање на трансакциската сметка ги пропишува гувернерот на Народната банка, со носење на Одлука за начинот и постапката за отворање и затворање на трансакциска сметка (Службен весник на Република Македонија 28/14), каде се пропишани следните документи во точките:

3. Пред да отвори сметка, носителот на платниот промет задолжително го утврдува идентитетот на учесникот, неговиот законски застапник и лицата овластени од него за работа со сметката, врз основ на документацијата пропишана со оваа одлука.

4. Врз основа на поднесено барање за отворање сметка од учесник – странско правно или физичко лице, коешто согласно со законската регулатива во Република Македонија има третман на нерезидент, носителот на платниот промет ја отвора сметката во согласност со прописите со кои се регулираат начинот и условите за отворање и водење на сметките на нерезидентите.

5. Носителот на платниот промет го идентификува учесникот – домашно правно или физичко лице кое врши регистрирана дејност во согласност со

законските прописи на Република Македонија, заради отворање сметка, врз основа на следнава документација:

- решение за упис или тековна состојба од трговскиот регистар, регистарот на други правни лица, односно во регистарот на надлежниот орган на Република Македонија, ако уписот во регистарот е пропишан со закон, во хартиена форма или електронски, потпишани со квалификуван сертификат согласно со закон;

- акт од надлежен орган за основање, ако учесникот не е запишан во регистар;

- извод од законот, ако учесникот е основан согласно со закон;

- решение од надлежниот суд за отворање стечајна постапка или известување од Централниот регистар на Република Македонија до банките за отворање стечајна постапка;

- пријава на лицата овластени за располагање со средствата на сметката, со потпис од овластените лица со кој ќе се заверуваат инструментите на платниот промет и лична исправа на лицето кое се овластува.

6. Носителот на платниот промет го идентификува учесникот - физичко лице, врз основа на следнава документација: - за домашни физички лица - важечка лична или патна исправа од која се утврдува постојаното место на живеење во Република Македонија; - за странски физички лица кои согласно со законската регулатива во Република Македонија имаат третман на резидент - важечка дозвола за привремен престој на странци или виза за престој, односно работна виза во траење од најмалку шест месеци, од која може да се утврди местото на привремен престој во Република Македонија; - за лица овластени за работа со сметката - писмено овластување потпишано од сопственикот на сметката и лична исправа на лицето кое се овластува.

7. Носителот на платниот промет, при отворањето на сметката, може да побара од учесникот и друга документација согласно со своите интерни акти, како и податоци за контакт со учесникот.

Образложение

На 27 август 2020 година, од страна на ~~Борн А. Коста~~ по електронски пат доставено е Барање за пристап до информации од јавен карактер. Со барањето, барателот бара податоци од Народната банка според кој закон, односно член од законот, односно одлука или правилник банките ги ажурираат податоците на клиентите, воедно и дали, односно каде е пропишана содржината на задолжителни податоци на клиентите.

Со оглед на тоа дека бараната информација претставува информација од јавен карактер, барањето се уважува согласно одредбите на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер и на барателот му се доставува информацијата по електронски пат.

Со оглед на наведеното се одлучи како во диспозитивот на ова Решение.

Бр.02-23371/1
24 септември 2020 година

Правна поука: Незадоволниот учесник има право на жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Агенцијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер.

Копија до:

- Дирекција за правни работи;